

Ivan Martinić¹, Anemari Dolenc², Mario Šporčić¹

STAJALIŠTA STANOVNIŠTVA HRVATSKOG ZAGORJA O OPĆEM ZNAČENJU ŠUME I ŠUMARSTVA

ATTITUDES OF THE INHABITANTS OF HRVATSKO ZAGORJE ON THE GENERAL ROLE OF FORESTS AND FORESTRY

SAŽETAK

U članku se izvještava o istraživanjima stajališta stanovništva o općem značenju i ulozi šuma i šumarstva na lokalnoj razini. Ciljanim upitnikom bilo je obuhvaćeno 50 ispitanika, pri čemu je približno polovica intervjuirana u urbanoj, a druga polovica u ruralnoj sredini.

Stavovi stanovništva ispitivani su vezano za najznačajnije ekološke probleme i ulogu šuma, pojmove, održivi razvitak i potrajno gospodarenje, ocjenu stanja šuma u RH i najvažnije poslove vezane za šumske ekosustave, kvalitetu gospodarenja šumama i dr. Nalazi i izvješća iz predmetnog istraživanja za šumarsku struku mogu biti objektivna polazišta u oblikovanju strategije odnosa s javnošću. Za lokalne vlasti ta su istraživanja dobrodošao uvid u stanje i razinu upoznatosti stanovništva s najširim pitanjima zaštite okoliša, a za lokalne udruge putokaz u smislu definiranja područja i načina njihova djelovanja – posebno onih aktivnosti koja bi se odnosila na pitanja s kojima javnost nije upoznata ili ih nedovoljno razumije.

Ključne riječi: uloga i značenje šume i šumarstva, anketa, odnosi s javnošću, lokalno stanovništvo

UVOD

INTRODUCTION

Šume i ukupnost bioloških dobara sjedinjenih u šumske ekosustave nesumnjivo su, uz morske ekosustave, globalno najvažniji dijelovi prirode (Burne 1994; Sekulić 2001). O najrazličitijim aspektima gospodarenja šumama i šumskim resursima raspravlja se na različitim razinama i u mnogim prilikama. Kako to navodi Wildermuth (1980) da bi se pojedinac ispravno odredio prema općim pitanjima upravljanja šumama, a pogotovo da bi mogao odgovorno djelovati u korist njegovo

---

¹ Šumarski fakultet, Zagrebu, Svetošimunska 25, 10000 Zagreb

² Hrvatske šume d.o.o., Šumarija Krapina

va unapređenja, nužno mu je elementarno razumijevanje globalnog aspekta zaštite okoliša i očuvanja prirode.

Radi spoznavanja takve temeljne razine razumijevanja i obavještenosti lokalnog stanovništva o unaprijed navedenim pitanjima, anketirao se izabrani uzorak pojedinaca o najširim pitanjima zaštite okoliša te o općem značenju šume i šumarstva.

METODE I CILJ RADA

METHODS AND AIM OF THE STUDY

Ispitivanje javnog mišljenja obuhvatilo je područje Grada Zlatara. Za ispitivanje stajališta stanovnika te jedinice lokalne samouprave primijenjena je metoda upitnika. Po strukturi upitnik je imao četiri dijela. Tako su se pojedini dijelovi upitnika sastojali od pitanja u kojima je trebalo vrednovati ponudene opcije davanjem redoslijeda prema važnosti pojedine opcije, u drugim dijelovima ispitanik je zaokruživanje među ponuđenim opcijama izabirao 'svoju' opciju, odnosno upitnik je 'nudio' više opcija stava ili izjave koje su ispitanici trebali ocijeniti, u trećem dijelu uz izbor opcija bilo je omogućeno i napisati osobni stav. U posljednjem dijelu upitnika ispitaniku je ostavljeno da putem pisane izjave komentira bilo što vezano za problematiku predmetnog upitnika.

U tematskom pogledu upitnik sadrži 11 pitanja koja se odnose na informiranost o općim ekološkim pitanjima i problemima, poznavanje različitih segmenata gospodarenja šumama (uzgoj, uređivanje, iskorištavanje, zaštita šuma), ali i pitanja vezana za nadležnosti na skrbi za šume, ocjenu kvalitete gospodarenja šumama u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu RH) i prosudbu sadašnjeg koncepta gospodarenja kako ga, sukladno Zakonu o šumama (NN 1991a, 1991b, 1993a, 1993b, 2002), provodi poduzeće Hrvatske šume d.o.o. Zagreb.

Ispitivanje je obavljeno na način da se, nakon definiranja profila uzorka, upitnik u pisanom obliku uručio svakom ispitaniku kako bi ga sam ispunio, najčešće u prisutnosti anketara. Uzorkom je obuhvaćeno 50 ispitanika čijim se odabirom nastajalo dobiti mišljenje glavnih interesnih skupina. Od intervjuirane skupine otprilike je polovica intervjuirana u urbanoj, tj. u samom gradu Zlataru, a druga polovica u ruralnoj sredini, tj. u ostalim dijelovima lokalne jedinice Grada Zlatara koju čine mnogobrojna manja naselja.

Cilj ispitivanja je dobiti rezultate koji bi odražavali glavna stajališta ispitanika te dali jasnu i obuhvatnu sliku mišljenja i procjena ispitanika - za lokalnu sredinu. Računa se da bi iz dobivenih nalaza i rezultata nadležne šumarske službe i uprave dobile smjernice za informacijske kampanje u korist unapređenja upravljanja šumama, a u smislu izbora ciljeva, sadržaja i medija takvih kampanja. Dobiveni nalazi bili bi ishodišta u kreiranju politike šumarskog sektora prema lokalnim vlastima i nevladinim organizacijama budući da se i u RH pokazuje sve veće povjerenje u nevladine organizacije kad je u pitanju rješavanje ekoloških pitanja i problema. Istodobno, dobile bi se dobre osnove pri lobiranju za odlučnije mjere očuvanja i zaštite šuma, budući da je takva podrška šire javnosti vrlo vjerojatna. To je osobito važno kod rješavanja hitnih problema i pojačavanja stavova u odnosima prema drugim sektorima i prema Vladi.

REZULTATI I NALAZI ISPITIVANJA

RESULTS AND FINDINGS OF INVESTIGATION

Analiza provedenog ispitivanja javnog mišljenja građana obuhvatila je:

- (a) analizu profila ispitanika uključenih u istraživanje i
- (b) izvješće, odnosno nalaz po svakom od pitanja iz upitnika.

Prikupljeni podaci obrađeni su numeričkom analizom, te iskazani tablično i grafički.

Profil uzorka ispitanika

Profile of respondent sample

S obzirom na spol ispitanika, upitnikom je obuhvaćen gotovo jednak broj muških i ženskih ispitanika, sveukupno njih 50 (Tablica 1).

Prema životnoj dobi, najveći su dio ispitanika činili ispitanici u 3. i 4. dobnoj skupini. Te su dvije skupine činile 72 posto svih ispitanika. Nešto je veći bio udio ispitanika mlade životne dobi u odnosu na one starije od 65 godine (Tablica 2).

Glede razine izobrazbe koja je strukturirana kako je to prikazano u Tablici 3 polovica svih ispitanika imala je završenu srednju školu. U ispitnoj populaciji ipak je dvostruko veći broj visokoobrazovanih ispitanika u odnosu na one s samo osnovnom školom.

U strukturi ispitanika najveći dio činili su službenici u javnim službama, učenici i radnici - oni su činili 74% ispitanika. Sve ostale kategorije zanimanja bile su zastupljene u relativnim iznosima manjima od 10% (Tablica 4).

Iako se tek 2% ispitanika deklariralo kao *poljoprivrednik*, uočljivo je da je upitnikom ipak obuhvaćen značajan broj radnika-poljoprivrednika i službenika-poljoprivrednika, na što ukazuje činjenica da čak polovica ispitanika posjeduje zemlju, a 44% svih ispitanika i šumu (tablice 5 i 6). Kako je značajan broj onih koji nisu dali nikakav odgovor vezan za posjedovanje zemlje, odnosno šume, vjerojatno je broj zemljoposjednika i šumovlasnika među ispitanicima i veći. To je vrlo važno imati na umu kod onih dijelova nalaza koji se izravno odnose na pitanja vezana za šumu i gospodarenje šumom

Stajališta o pitanjima iz upitnika

Opinion on questions from the questionnaire

U ovom dijelu rada daje se izvješće, odnosno nalaz o stajalištu stanovništva o svakom od pitanja iz upitnika.

Tablica 1. Spol ispitanika
Table 1 Gender of respondents

Spol – Gender	N	%
Muški – Male	26	52,00
Ženski – Female	24	48,00
Ukupno – Total	50	100,00

Tablica 2. Dobne skupine ispitanika
Table 2 Age groups of respondents

Starosne skupine – Age groups	N	%
13-16 god. /years	5	10,00
17-22 god. /years	5	10,00
23-40 god. /years	18	36,00
41-65 god. /years	18	36,00
66 i više god. /years	4	8,00
Ukupno - Total	50	100,00

Tablica 3. Razina obrazovanja ispitanika
Table 3 Educational level of respondents

Obrazovanje – <i>Education</i>	N	%
Visoko – <i>High</i>	16	32,00
Srednje – <i>Medium</i>	25	50,00
Temeljno – <i>Basic</i>	9	18,00
Ukupno	50	100,00

Tablica 4. Zanimanja ispitanika
Table 4 Occupation of respondents

Zanimanje - <i>Occupation</i>	N	%
učenic/student – <i>Pupil/Student</i>	11	22,00
službenik u javnoj ili državnoj firmi – <i>Employee in a public or state company</i>	17	34,00
radnik kod privatnika – <i>Worker in private sector</i>	9	18,00
Poljoprivrednik – <i>Farmer</i>	1	2,00
Kućanica – <i>Housewife</i>	2	4,00
Nezaposlen – <i>Unemployed</i>	3	6,00
Umirovljenik – <i>Pensioner</i>	4	8,00
biznismen u privatnom poduzeću – <i>Businessman in a private company</i>	2	4,00
umjetnik/agent – <i>Artist/Agent</i>	1	2,00
Svećenik – <i>Priest</i>	0	0,00
Ukupno - <i>Total</i>	50	100,00

Tablica 5. Posjedovanje zemlje
Table 5 Land ownership

	N	%
Posjedujem zemlju – <i>Land owned</i>	25	50,00
Ne posjedujem zemlju – <i>Land not owned</i>	8	16,00
Bez odgovora – <i>No answer</i>	17	34,00
Ukupno – <i>Total</i>	50	100,00

Tablica 6. Posjedovanje šume
Table 6 Forest ownership

	N	%
Posjedujem šumu – <i>Forest owned</i>	22	44,00
Ne posjedujem šumu – <i>Forest not owned</i>	14	28,00
Bez odgovora – <i>No answer</i>	14	28,00
Ukupno – <i>Total</i>	50	100,00

Poredajte ekološke probleme u Hrvatskoj po važnosti

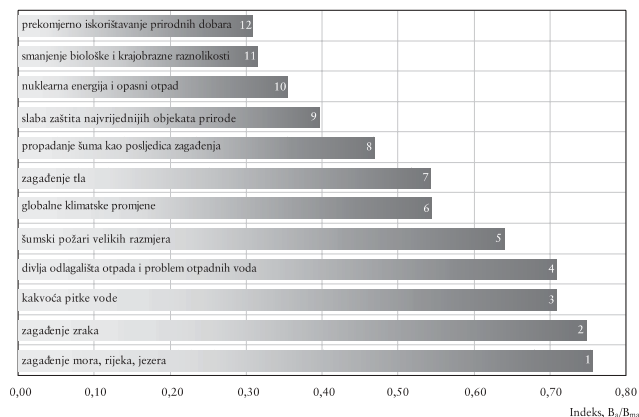
Sort by importance ecological issues in Croatia

Za utvrđivanje stava o predmetnom pitanju ponuđene opcije su bodovane, a jačina interesa stanovništva, odnosno prioritetni ekološki problem iskazan je rangiranjem po indeksu koji je stavio u odnos broj osvojenih bodova za pojedinu opciju odgovora i maksimalno mogućeg broja bodova za svaku opciju (= 600 bodova). Tako je utvrđeno da je najveća zabrinutost stanovništva vezana za kvalitetu voda, odnosno probleme zagađenja voda; odmah potom je zagađenje zraka i pitke vode te problemi odlaganja otpada i otpadnih voda. Vezano uz šume i šumarstvo, kao najistaknutiji problem prepoznate su opasnosti od velikih šumskih požara (Slika 1).

Koje je vaše shvaćanje pojma 'održivi razvitak' ili 'potrajno gospodarenje'?

In your opinion what is the meaning of the expression 'sustainable development' or 'sustainable management'?

Pojam potrajnosti potječe iz njemačkog šumarstva i povezan je, prema Glavaču (2001), s imenima H. C. von Carlowitza i L. Hartiga. On govori o trajnom očuvanju šumskog fonda tako da ga i sljedeće generacije mogu koristiti. U Hrvatsku je taj princip uveden Zakonskom uredbom o šumama austrougarske carice Marije Terezije od 1769. godine.

Slika 1. Ekološki problemi u Hrvatskoj po važnosti
Figure 1 Ecological issues in Croatia by importance

Kako je to vidljivo iz Slike 2, korektan odgovor na predmetno pitanje dalo je više od polovice (54%) svih ispitanika, čime su stanovnici Zlatara iskazali dobru razinu informiranosti o tako globalnom ekološkom pojmu kao što je pojam održivog razvoja.

Koliko ste dobro upoznati s procesima u šumskim ekosustavima uključujući podizanje i uzgoj šuma, uređivanje i zaštitu šuma te iskorištavanje šuma?

How well are you acquainted with processes in forest ecosystems including tree breeding and silviculture, forest planning and protection and forest harvesting

Odgovori ispitanika na gornje pitanje pokazuju zabrinjavajući postotak onih koji su slabo ili uopće nisu upoznati s procesima važnima za razumijevanje prirode šume, značaja gospodarenja šumom i uloge šumarstva i šumarske struke, a takvih je čak 44% (Slika 3).

Kako biste, na osnovu Vaših znanja i spoznaja, ocijenili stanje šuma u Hrvatskoj?

How would you estimate the state of forests in Croatia based on your knowledge and understanding?

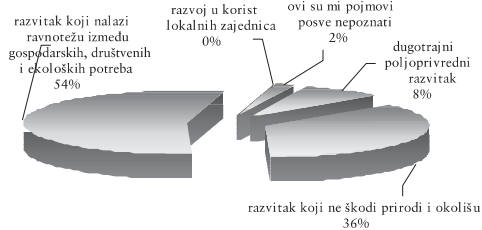
Većina ispitanika drži da je stanje šuma u RH prosječno, a tek 2% da je izvrsno. Interesantno je da tek 8% ispitanika drži kako je stanje šuma u RH slabo.

Ovakav nalaz i dobiveni rezultat ipak treba uzeti s oprezom. Naime, u sličnim ispitivanjima ispitanici većinom odgovaraju da nisu dovoljno informirani o stanju šuma u RH. Takav nalaz može se tumačiti dvojako: ili da ne postoji interes građana za boljim i većim informiranjem o stanju šuma, jer je to za njih pitanje od marginalnog značenja, ili je taj problem u medijima slabo i malo zastupljen ili neadekvatno izražen, uslijed čega prolazi nezapaženo. Pravi odgovor na ta postavljena pitanja bio bi moguć tek nakon dodatnih ciljanih istraživanja.

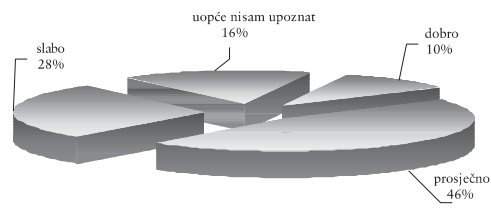
Koja je tijelo državne uprave nadležno za pitanja gospodarenja šumama?

Which state authority is competent for the control of forest management?

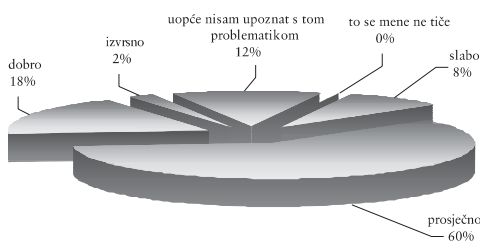
Kada ne bi čak 54% ispitanika pogrešno izjavilo kako je poduzeće Hrvatske šume tijelo državne uprave nadležno za gospodarenje šumama, trebali bismo biti razmjerno zadovoljni s 42% korektnih odgovora. Ovako se samo potvrđuje teza o

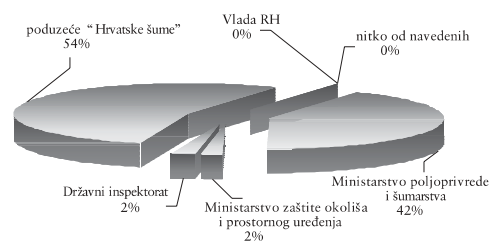
Slika 2. Shvaćanje pojma 'održivi razvitak' ili 'potrajno gospodarenje'
Figure 2 meaning of the expression 'sustainable development' or 'sustainable management'

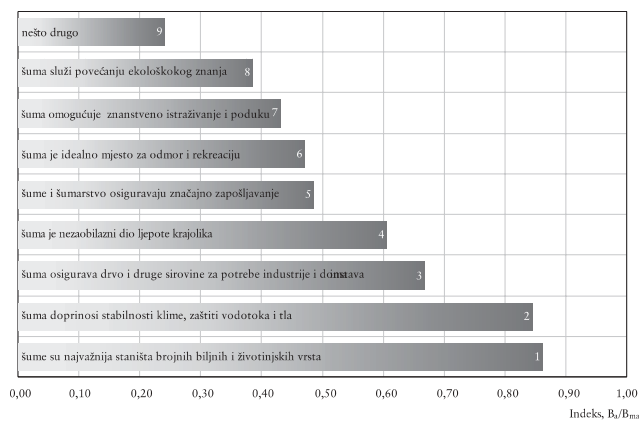
Slika 3. Poznavanje procesa u šumskim ekosustavima
Figure 3 Knowledge of forest ecosystem processes

Slika 4. Ocjena stanja šuma u Hrvatskoj
Figure 4 State of forests in Croatia

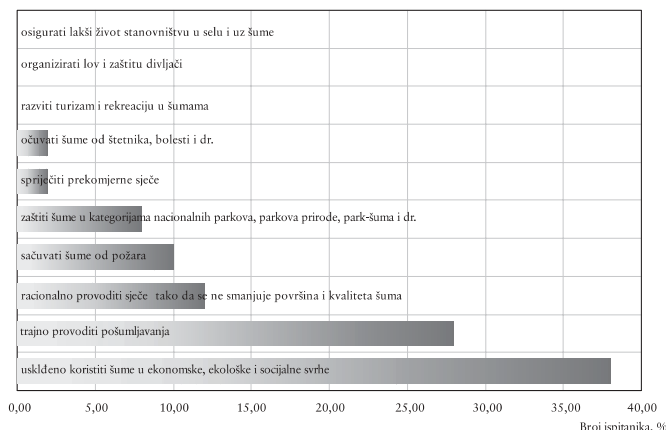

Slika 5. Tijelo državne uprave nadležno za pitanja gospodarenja šumama
Figure 5 State authority competent for the control of forest management

Slika 6. Stajališta o značaju šume
Figure 6 Opinions on forest significance

vezanju svih pitanja – kako stručnih, tako i upravnih – za poduzeće Hrvatske šume. Previše je onih kojima su Hrvatske šume sinonim za sve vezano uz gospodarenje šumama u RH. Iz toga proizlazi da mnogi nisu načisto kakva je zadaća i mogući doprinos nadležnog ministarstva poljoprivrede i šumarstva po pitanju šumarske politike i zakonodavstva.

Slika 7. Stajališta o najvažnijim poslovima vezanim za šume
Figure 7 Opinions on most important activity related to forests in Croatia

U čemu je, po Vašem mišljenju, najveći značaj šume?

In your opinion, what is the major significance of forests?

Utvrđeno je da najveći broj ispitanika drži da je najveći značaj šume u činjenici da su one 'najvažnija staništa brojnim vrstama flore i faune'; odmah potom i gotovo jednako važno je 'da šuma pridonosi stabilnosti klime, te zaštititi vodotoka i tla'. Ovakvi stavovi iskazuju visoku svijest ispitanika u odnosu na globalno značenje šumskih ekosustava i izraz su pomalo neočekivane 'širine' uzorka ispitanika koji je, ne zaboravimo, urbano i ruralno strukturiran (NSAP 1999).

Koji je, po Vama, najvažniji posao vezan za šume u Hrvatskoj?

According to you, what is the most important activity related to forests in Croatia?

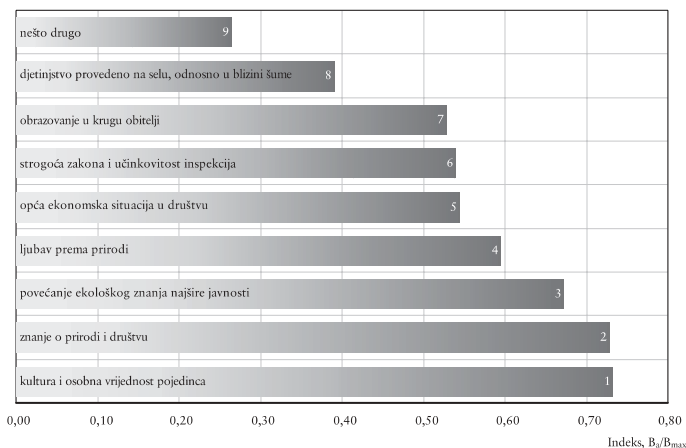
Uvažavajući da je na jednom od prethodnih pitanja više od polovice (54%) svih ispitanika korektno definiralo pojam *održivog razvoja*, za očekivati je bio veći postotak točnih odgovora od utvrđenih 38% (Slika 7). Velik broj onih (čak 28%) koji smatraju da je najvažniji posao vezan uz šume upravo pošumljavanje samo pokazuje/dokazuje objektivnu dimenziju nerazumijevanja prave prirode skrbi za šume i gospodarenja šumom. Riječ je, svakako, o tradicijskom poimanju šumarstva, pri čemu su 'šumari oni koji sijeku šumu', pa iz toga proizlazi da je najvažniji posao vezan uz šume - trajno ih pošumljavati!

I ovaj nalaz pokazuje koliko će teško biti u svakodnevnom životu mijenjati sliku i *image* šumara-praktičara kojeg se u društvu teško prepoznaje kao stručnjaka širokog ekološkog znanja i osposobljenog za mnoge zadaće za koje je kroz studij šumarstva stekao sve kvalifikacije.

O kojima od navedenih činitelja ovisi briga za šume?

Which of the following factors has the greatest effect on forest care?

Navedeno je pitanje ponudilo više interesantnih nalaza. Iskazano rangom interesa utvrdilo se da su 'kultura i osobne vrijednosti pojedinca' te 'znanje o prirodi i društvu' presudne za brigu o šumi – tako misli najveći broj ispitanika. I dok je ovo potonje vrlo razumljivo, ovo prvo je teže razumjeti, ali je dobrodošlo i veseli - jer bi

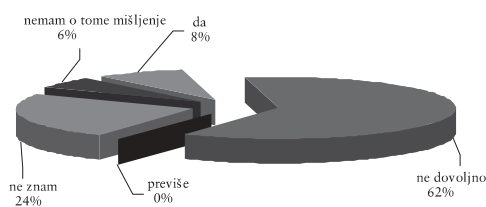

Slika 8. Činitelji o kojima ovisi briga o šumi
Figure 8 Factors which have the greatest effect on forest care

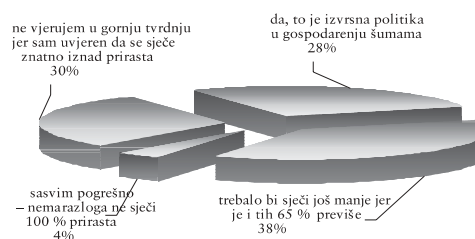
to moglo značiti da se i o svim ostalim ekološki važnim pitanjima – polazeći od osobne vrijednosti i kulture pojedinca, može računati na njihov afirmativni stav.
Mislite li da poduzeće “Hrvatske šume” kvalitetno brine o šumama Hrvatske
Do you think that the company “Hrvatske šume” takes good care of the Croatian forests?

Uvažavajući da većina ispitanika drži kako su Hrvatske šume odgovorne za sve što se i kako se događa sa šumama u RH, ovakav nalaz pokazuje zabrinjavajuće veliko nepovjerenje u stručne službe i način rada državnog poduzeća kojemu je povjereno gospodariti šumom kao resursom od općeg društvenog interesa. Bez dodatnih detaljnih istraživanja teško je ulaziti u razloge ovakvog stajališta u većine ispitanika. Još poraznije je da tek 8% ispitanika misli/vjeruje kako Hrvatske šume kvalitetno obavljaju svoj posao.

Poznato je da šuma svake godine prirašćuje, te da se u Hrvatskoj godišnje sječe tek 65% tog prirasta. To istodobno znači da se svake godine za 35% godišnjeg prirasta uvećava ukupni šumski fond i ostavlja budućim generacijama. Smatrate li takvu praksu ispravnom?

Slika 9. Odgovori na pitanje da li poduzeće “Hrvatske šume” kvalitetno brine o šumama RH
Figure 9 Answers to question if company “Hrvatske šume” takes good care of the Croatian forests?

Slika 10. Stajališta o načinu gospodarenja šumama u RH – uživanje prirasta
Figure 10 Opinions on ways of forest management in the forests of the Republic of Croatia

It is known that forest increment is higher every year, and that the annual allowable cut in Croatia is only 65% of this increment. This also means that the total growing stock is increased each year by the annual increment of 35%, and that these resources are left to future generations. Are such practices acceptable?

Čak 30% ispitanika iskazalo je nepovjerenje u nešto što je strukovno potvrđena činjenica – tj. da se u državnim šumama godišnje sječe tek 65% godišnjeg prirasta (Slika 10)! Dakle, svaki treći ispitanik ne vjeruje, po ovom pitanju, šumarskoj struci! Nadalje, tek 4% posto ispitanika misli da se ima pravo uživati sav prirast (= sva kamata), a ne tek dio prirasta. Racionalna ekonomska logika daje im potpuno pravo, jer se pritom ne smanjuje i ne ugrožava temeljna drvna zaliha (= glavnica), a s pravom se uživa ono što se stogodišnjim radom generacija šumara oplemenilo. Značajan je udio (28%) onih koji vjeruju da je postojeća praksa kojom se sječe tek jedan dio prirasta i tako trajno povećava glavnica – najprimjereniji način gospodarenja šumom u RH. Ipak, najviše je (čak 38%) onih koji drže da bi trebalo sjeći još manje od 65% prirasta.

Na svršetku ovog izvješća, čak ako i nemamo iluzija o razini poznavanja i razumijevanja ispitanika o općem značenju šume i šumarstva u RH - ovakav nalaz navodi na razmišljanje. Koliko god je on na malom i nereprezentativnom uzorku bez većeg značaja i utjecaja, toliko bi ga se na reprezentativnom uzorku moralo uvažiti. Pritom bi od malog značenja bilo to što javnost nije dovoljno i/ili pravilno informirana o mnogim aspektima istog pitanja.

UMJESTO ZAKLJUČAKA

INSTEAD OF CONCLUSIONS

Kome i u koje svrhe mogu poslužiti nalazi provedenog ispitivanja?

By whom and to what end can the findings of this investigation be used?

Rezultati ispitivanja daju sužen, ali korektan i objektivan uvid u to koliko je dobro lokalno stanovništvo upoznato s pitanjima brige za okoliš i gospodarenja šumama.

Na temelju dobivenih rezultata moguće je sugerirati aktivnosti koje bi stanovništvo motiviralo na jače razumijevanje problema okoliša, a potom i svakodnevnog ponašanja i djelovanja na ekološki obazriv način.

Rezultati anketiranja i njihova analiza predstavljaju pojašnjenju predodžbu o slici koju lokalno stanovništvo ima u svezi s općim pitanjima okoliša, a posebno značenjem šume i šumarstva u RH. Pilot izvještaj ovakve vrste može biti dobrodošao vodič za planiranje aktivnosti kako odgovarajućih službi u okviru šumarskog sektora, tako i za lokalne vlasti i civilno društvo.

Razina državne uprave može koristiti nalaze provedenog ispitivanja za oblikovanje strategija odnosa s javnošću, posebno za odlučivanje koje informacijske načine koristiti, kojim populacijskim skupinama namijeniti određene teme - ali i za najšire osmišljene kampanje podizanja razine ekološke svijesti.

Razina lokalne uprave može koristiti nalaze provedenog ispitivanja u suradnji s lokalnim nevladinim organizacijama, pri čemu se sugerira da naglasak bude na pitanjima koja su po svojoj suštini interesantnija i jače prihvaćena od strane lokalnog stanovništva. I ovdje nalazi mogu biti značajan putokaz pri oblikovanju obavijesnih strategija.

Nevladine udruge mogu koristiti ove nalaze za vlastito profiliranje u smislu definiranja područja, opsega i načina svog djelovanja te posebno za oblikovanje informacijskog materijala kako bi se pokrenula pitanja s kojima javnost nije upoznata ili ih nedovoljno razumije.

LITERATURA

REFERENCES

- Burnie, D. 1994. Leksikon prirode. Mozaik knjiga, Zagreb 1998
Glavač, V. 2001. Uvod u globalnu ekologiju. Hrvatska sveučilišna naklada, MZOPU RH, Pučko otvoreno učilište Zagreb, 2001.
Sekulić, R. 2001. Ugroženi planet. Naklada Jurčić Zagreb, 2001.
Wildermuth, H. 1980. Priroda kao zadaća. DUZPO, Zagreb 1994.
MZOPU 2001. Ekološki leksikon. Zagreb: Barbat.
NSAP – Pregled stanja biološke i krajobrazne raznolikosti Hrvatske sa strategijom i akcijskim planovima zaštite. 1999. Zagreb: DUZO.
Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije. (2002). Zabok-Krapina.
Zakon o zaštiti prirode. 2003. NN 162/2003.
Zakon o šumama. 1990, 1991a, 1991b, 1993a, 1993b, 2002. NN 52/1990, 5/1991, 9/1991, 14/1993, 76/1993, 13/2002.

ATTITUDES OF THE INHABITANTS OF HRVATSKO ZAGORJE ON THE GENERAL ROLE OF FORESTS AND FORESTRY

Summary

The paper reports on the survey aimed at assessing the attitudes of the population on the general importance and role of forests and forestry at the local level. The target questionnaire involved 50 respondents, of which about half were interviewed in the urban and the other half in the rural community. The attitudes surveyed included the most important ecological problems and the role of forests, the concepts of sustainable development and sustainable management, the evaluation of the forest condition in the Republic of Croatia and the most important tasks related to forest ecosystems, the quality of forest management and others. Findings and reports from the survey provide the forestry profession with objective starting points for the establishment of a public relations strategy in the following segments:

- *Improvement of the system of information – internal and outwards*
- *Promotion of ecological education*
- *Development and stimulation of media interest*
- *Strengthening the economic role of forestry and the social role of the forestry profession*
- *Involvement of the public in making decisions concerning forest ecosystems*

In addition, this survey provides the local authority with a useful insight into the condition and level of population awareness of the broadest issues of environment quality. Moreover, local associations are given useful guidelines in the sense of defining areas and methods of their activities – in particular those activities concerned with the issues that are either unfamiliar or insufficiently familiar to the general public.

Key words: *role of forests and forestry, questionnaire, public relations, local population*